

Dienst Uitvoering
Subsidies aan Instellingen
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Format Ambitiedocument

Subsidieregeling Co-creatielabs
NAPL

Co-creatielab NAPL Zuidoost-Nederland

U gebruikt dit format om uw ambitiedocument te schrijven voor een aanvraag voor de subsidieregeling Co-creatielabs NAPL.

Het gebruik van dit format geeft geen garantie tot een positieve beoordeling van uw aanvraag. Het is mogelijk dat wij na indiening van uw aanvraag u vragen uw plan aan te vullen.

Ambitiedocument

- **Benodigde documenten: vraagarticulatie en aanbodinventarisatie.**
- **Gelieve dit format volledig in te vullen om te voorkomen dat de aanvraag incompleet is.**

In dit Ambitiedocument wordt de vraagarticulatie van leraren, het aanbod van professionaliseringstrajecten, het ontbrekende aanbod en de ambities van het educatief consortium op professionalisering beschreven conform artikel 8: Ambitiedocument van de subsidieregeling Co-Creatielabs NAPL.

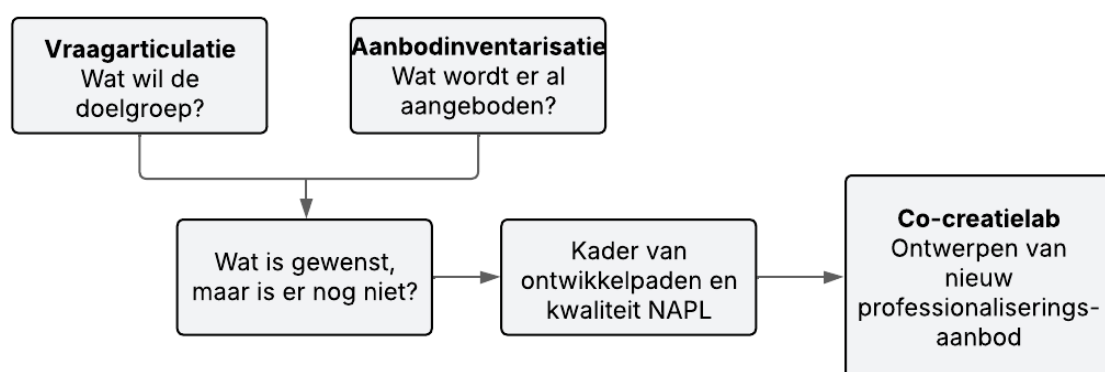
Een co-creatielab is een interdisciplinaire werkplaats waarin op gelijkwaardige basis wordt samengewerkt aan de systematische ontwikkeling van leerarrangementen gericht op de professionele ontwikkeling van leraren door:

1. leraren;
2. schoolbesturen, schoolleiders en directeurs mbo, inclusief HR-professionals, als werkgevers;
3. lerarenopleidingen; en
4. eventueel één of meer private opleiders.

De regeling vormt de basis voor de beoordeling van het Ambitiedocument. Alle deelnemers binnen het educatief consortium moeten de Samenwerkingsovereenkomst ondertekenen en gaan daarmee akkoord met de subsidieaanvraag (het Ambitiedocument, Activiteitenplan, Begroting en Samenwerkingsovereenkomst).

Het Ambitiedocument wordt na toekenning van de subsidie openbaar gemaakt met inachtneming van de voorschriften uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Het doel van dit format is om vanuit vraagarticulatie en aanbodinventarisatie helder te schetsen wat nog ontwikkeld dient te worden om de ontwikkelpaden compleet te maken. Schematisch ziet dat er als volgt uit:

1. Vraagarticulatie

Bij vraagarticulatie gaat het erom dat de professionaliseringsbehoeften van leraren, scholen en schoolbesturen worden gesignaleerd, verkend en doorgrond. Het resultaat van dit proces vormt de basis voor het ontwikkelen, testen en evalueren van professionaliseringstrajecten in een co-creatielab. Dit betekent dat u het landelijke kader voor ontwikkelpaden toepast op de regio en binnen die regio kiest wat het belangrijkste is, gebaseerd op wat leraren, scholen en hun besturen nodig hebben.

- A. Beschrijf hier met een korte toelichting welke conclusies er bulletsgewijs uit de vraagarticulatie in de regio naar voren komen per sector (indien toepasbaar, anders: n.v.t.).

Vooraf:

Om tot een gedegen vraagarticulatie te komen, hebben we een uitvraag gedaan bij verschillende groepen in de verschillende onderwijsregio's, te weten: (startende) leraren; school- en instituutsopleiders Samen Opleiden; coördinatoren en beleidsmedewerkers Samen Opleiden, Inductie, Professionalisering; programmamanagers Onderwijsregio's; bestaande leergemeenschappen in de Onderwijsregio's; bestuurders/directeuren en leidinggevendenden. We moesten hierbij rekening houden met de breedte van het werkveld (po, vo en mbo), het korte tijdspad dat ons gegeven is en het gegeven dat er slechts twee van de beoogde zes ontwikkelpaden beschikbaar zijn. Om na de aanvraag snel van start te kunnen gaan, hebben we onze focus gericht op de algemene behoeften ten aanzien van professionalisering en de twee uitgewerkte ontwikkelpaden.

Onze totale aanvraag is dus gericht op deze twee ontwikkelpaden. Als ook andere ontwikkelpaden beschikbaar komen, is het aan de stuurgroep om te bepalen of en, zo ja, hoe we ook hiermee aan de slag zullen gaan. Dat zou voor ons het moment zijn om binnen de (financiële) grenzen van deze subsidieaanvraag ook voor andere thema's een gerichte vraagarticulatie te doen.

po	Er is behoefte aan: In algemene zin: • professionalisering in leergemeenschappen en/of onderwijsteams; • ontwikkelingsperspectieven en loopbaanpaden die een dergelijk perspectief bieden; • een combinatie van on-the-job training en inhoudelijke reflectie; M.b.t. ontwikkelpad Van start- naar vakbekwaam • een consistent professionaliseringstraject Van start- naar vakbekwaam (bij voorkeur in de vorm van leergemeenschappen met startende leraren, binnen de eigen onderwijsregio); M.b.t. ontwikkelpad Specialist Curriculumontwikkeling • deskundigheidsbevordering in de teams en leergemeenschappen gericht op curriculumontwikkeling, met name gezien de nieuwe doelen van de SLO; • een train-the-trainer deskundigheid gericht op curriculumontwikkeling.

vo	Er is behoefte aan: In algemene zin: • met name team- en gezamenlijk leren met veel professionele ruimte voor de lerende; • leerarrangementen die flexibel zijn in te zetten, aanpasbaar aan verschillende contexten, vraagstukken en de ervaring en leerbehoefte van de individuele deelnemer; • differentiatie naar ‘soorten starters’ vanuit een waarderend perspectief; • professionalisering werkpleknabij, zowel qua inhoud als qua reisafstand; • professionalisering in een expliciet doorgaande lijn vanuit de initiële opleiding; • tijd en ruimte voor professionalisering, georganiseerd op werkbare tijdstippen en met prioritering vanuit leidinggevend. M.b.t. ontwikkelpad Van start- naar vakbekwaam • professionalisering voor startende leraren die verder gaat dan enculturatie in de specifieke schoolcontext; • een coherent programma Van start- naar vakbekwaam; • aanvullende vaardigheid op pedagogisch, didactisch en professioneel handelen van de startende leraar; • verdiepende kennis ten aanzien van klassenmanagement, differentiatie, omgaan met complex leerlinggedrag, mentoraat, burgerschap (verweven in reguliere lessen) en toetsing voor de startende leraar; • het gericht ontwikkelen van pedagogisch-didactisch handelen; • het omgaan met feedback en professionele groei; • het ontwikkelen van een professionele identiteit en positie binnen de school waarbij authentieke, creatieve en innovatieve inbreng van starters wordt gewaardeerd en zorgt voor nieuw impuls in de organisatie; • het hanteren van werkdruk en de complexiteit van de startfase; • waarderende benadering voor (kern-)kwaliteiten die starters meebrengen (veelal bij academisch geschoolde leraren); • perspectief op ontwikkel- en loopbaanpaden binnen het onderwijs. M.b.t. ontwikkelpad Specialist Curriculumontwikkeling • informatie over en verdieping op de nieuwe eindtermen, ook in relatie tot methode-ontwikkeling; • specialisten die de ontwikkeling m.b.t. de nieuwe eindtermen in de scholen kunnen begeleiden en collega's daarin kunnen ondersteunen; • professionalisering voor curriculumspecialisten op alle drie de, bij het ontwikkelpad genoemde, curriculumperspectieven: inhoudelijk (vakinhoud en

	-didactiek), technologisch (onderzoeken en ontwerpen) en sociaal-politiek (veranderkundig en reflectief); • een sterke nadruk op veranderkundige kwaliteiten om collega's en organisatie mee te nemen in duurzame ontwikkelingen betreffende curricula. • Concrete vragen van leraren: ○ Wat betekenen de nieuwe kerndoelen voor ons huidige curriculum? ○ Hoe brengen we ons huidige curriculum in kaart en waar zien we ontwikkelpunten? ○ Hoe zorgen we voor samenhang tussen leerdoelen, leeractiviteiten en toetsing? ○ Welke keuzes maken we in leerstof, aanbod en onderwijstijd? ○ Hoe ontwikkelen we eigenaarschap bij docenten en secties rondom curriculumontwikkeling? ○ Hoe organiseren we curriculumontwikkeling binnen de school? ○ Welke kennis en vaardigheden hebben docenten nodig om actief bij te dragen aan curriculumontwikkeling? ○ Hoe zorgen we dat curriculumontwikkeling leidt tot duurzame verbetering van de onderwijskwaliteit?
mbo	Er is behoefte aan: In algemene zin: • Wens voor collegiaal leren ○ Intervisie ○ Peer feedback ○ Kennisdeling tussen nieuwe en ervaren docenten ○ Casuïstiek bespreken • Leren op de werkplek ○ Observeren van lessen/lesbezoeken ○ Feedback krijgen op eigen lessen ○ Begeleiding tijdens lessen/coaching on-the-job ○ Periodieke ontwikkelgesprekken <i>Respondenten gaven aan weinig behoefte te hebben aan "nog een opleiding", maar juist een duidelijke behoefte aan leren en begeleiding op de werkplek. Die behoefte richt zich vooral op didactische verdieping, de mbo-context, studentbegeleiding, collegiaal leren en coaching op de werkvloer, en veel minder op extra theoretische scholing.</i> M.b.t. ontwikkelpad Van start- naar vakbekwaam • het ontwikkelen van beroepsonderwijs in samenwerking met het werkveld waar docenten voor opleiden. Met name docenten met een Pedagogisch-Didactisch Getuigenschrift (PDG) geven na diplomering aan hun netwerk te willen behouden en uitbreiden om flexibel en vanuit actuele vraagstukken onderwijs te kunnen geven. Meer kennis en kunde m.b.t. het coachen en begeleiden van mbo-studenten. • verdieping didactische vaardigheden ○ Activerende didactiek, differentiëren, vakdidactiek • werken binnen het mbo ○ Inzicht in structuur van het mbo, kwalificatiedossiers, wet en regelgeving, examinering.

	• omgaan met verschillende doelgroepen ◦ Generatie Z ◦ Student motivatie ◦ Coaching en begeleidingsvaardigheden • professionele rol van de docent ◦ Professionele identiteit ◦ Samenwerken binnen een onderwijsteam • voldoende toerusting m.b.t. basisvaardigheden, gezien het steeds grotere belang van basisvaardigheden in het mbo; M.b.t. ontwikkelpad Specialist Curriculumontwikkeling • docenten die in staat zijn hun curriculum beroepsgericht vorm te geven, met als aandachtspunt ook het opleiden voor beroepen die aan verandering onderhevig zijn. Het werken in de beroepsgerichte context vraagt om curriculumbekwaamheid. • verduurzaming van opbrengsten uit de Gelderse Professionaliseringsagenda en andere mbo-kennisontwikkeling m.b.t. beroepsgerichte didactiek, door het omzetten in breed en duurzaam inzetbare professionaliseringsactiviteiten.

2. Aanbodanalyse

Bij aanbodanalyse gaat het om het beeld van het al bestaande professionaliseringsaanbod dat aansluit op de vraagarticulatie.

- A. Beschrijf het huidige aanbod op het gebied van professionaliseren van leraren op de arbeidsmarkt binnen de regio of sector (indien toepasbaar, anders n.v.t.) waar het educatief consortium zich op richt.

Het aanbod in de regio is groot en veelzijdig. Het is gericht op verschillende bekwaamheidseisen en passend bij uiteenlopende ontwikkelpaden. We hebben een inventarisatie gedaan van het aanbod bij opleidingsinstituten, huisacademies en besturen. In onderstaand overzicht beperken we ons tot het aanbod in lijn met de twee nu gepubliceerde ontwikkelpaden. Een totaaloverzicht is op aanvraag beschikbaar. We zullen deze gebruiken en actualiseren als er nieuwe ontwikkelpaden zijn gepubliceerd.

Naast de opleidingsinstituten HAN en RU is ook ArtEZ een opleidingspartner in het consortium. ArtEZ biedt vooralsnog geen professionaliseringsaanbod aan. Wel ziet ArtEZ mogelijkheden bij te dragen vanuit de specifieke kwaliteiten van theater- en danseducatoren. Het gaat dan met name om de relationele en performatieve dimensie van het leraarschap (Van start- naar vakbekwaam) en het versterken van het sociaal-politieke perspectief (Specialist Curriculumontwikkeling). ArtEZ is dus niet in onderstaand overzicht opgenomen, maar zal wel een inhoudelijke rol vervullen in het co-creatielab.

In ons consortium participeren nog geen private opleiders. De aanbodinventarisatie met betrekking tot private opleiders beperkt zich derhalve tot het aanbod waar nu door betrokken scholen en besturen gebruik van gemaakt wordt. Onderdeel van de opdracht is om overzicht te houden van het actuele aanbod in de regio. Gedurende de looptijd van de co-creatielabs kan hierin ook een breder privaat aanbod worden opgenomen.

	Naam publieke opleider + titel aanbod	Naam private opleider + titel aanbod
po	<u>VAN START- NAAR VAKBEKWAAM</u> HAN Academie Educatie <i>Aanbod dat geschikt is voor starters (maar niet uitsluitend)</i>	INGEKOCHTE PROFESSIONALISERING <u>VAN START-NAAR VAKBEKWAAM</u> Onderwijsregio LOA Klassenmanagement, timemanagement, assertiviteit,

	• Didactisch coachen • Bevorderen zelfregulatie • Formatief handelen en evalueren • Thematisch werken • AI in het onderwijs • Lesgeven aan NT2-leerlingen • Workshops lezen en creatief schrijven • Coachen op kwaliteit • Neurodiversiteit in de klas • Klassenmanagement • Professioneel communiceren • Workshops professionele identiteit. Besturen/scholen in Onderwijsregio LOA <i>Specifiek voor startende leraren</i> • Welkom bij de Flores/Delta (intern) • Oudergesprekken (intern) • Omgaan met zorgleerlingen (intern) • Reflecteren in actie (intern) <u>SPECIALIST CURRICULUMONTWIKKELING</u> HAN Academie Educatie • Master MOVEEL • Formatief handelen en evalueren • Thematisch werken • Expert didactiek • Post-HBO Coördinator onderzoekend en ontwerpend leren • Teamgericht curriculum ontwerpen Radboud Universiteit PWPO lerarenopleiding basisonderwijs • Master Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs	omgaan met weerstand (Dyonne Depondt) • Ouderbetrokkenheid (Peter de Vries) • Jonge kind (Helder onderwijsadvies)
Vo	<u>VAN START- NAAR VAKBEKWAAM</u> HAN Academie Educatie <i>Aanbod dat geschikt is voor starters (maar niet uitsluitend)</i>	INGEKOCHTE PROFESSIONALISERING <u>VAN START- NAAR VAKBEKWAAM</u> Onderwijsregio Nijmegen;

	• Didactisch coachen • Bevorderen zelfregulatie • Formatief handelen en evalueren • Thematisch werken • AI in het onderwijs • Lesgeven aan NT2-leerlingen • Workshops lezen en creatief schrijven • Coachen op kwaliteit • Neurodiversiteit in de klas • Klassenmanagement • Professioneel communiceren • Workshops professionele identiteit Radboud Docenten Academie • Masterclasses vakdidactiek • Positief Leerklimaat • Game Design • Formatief Handelen • Creatief denken & handelen • Leer- en ontwikkelingsuitdagingen • Het Nederlandse onderwijssysteem in perspectief • Vaardigheidstraining Besturen/scholen in Onderwijsregio Nijmegen <i>Aanbod van de huisacademie in vorig en huidig schooljaar</i> • De basis ben jij: ontwikkeltraject over autonomie en bewustzijn • Dialoog onder druk • Didactisch coachen (opfrisvariant) • Differentiëren? Jazeker! • Inspiratiesessie Beeld- en Didactisch coaches • Met veerkracht voor de klas • Blijven werken met energie: ook als het stormt (voorheen: met veerkracht voor de klas) • Formatief handelen: als een punt een komma wordt • leerlingen aan het stuur: van begeleiden naar coachen • Mentor een vak apart 2 • Ben ik in mijn element? Vergroot jouw persoonlijk leiderschap! Besturen/scholen in Onderwijsregio Achterhoek-Veluwezoo • Beeldcoaching • Lesson Study voor starters	• Ja boeien! Houd de aandacht vast in de klas (Pepp-r.nl) • Ouders begrenzen (Eefjevanantwerpen.nl) • Formatief handelen: als een punt een komma wordt (1081.nl) Onderwijsregio Achterhoek-Veluwezoo • Didactisch coachen (V&F Onderwijsconsult) • GRIPP-training (GRIPP) • Interne begeleiding (Anniek Verhagen) • Grip op gedrag (Met Pejay)

	• Interne cursus pedagogiek (vrijeschool-onderwijs) Quadraam in Onderwijsregio Arnhem e.o. • Meerjarige inductiefase (ca. 3 jaar) vanuit gefaseerde ontwikkeling van functioneren in de klas naar een bredere professionele rol met uitgangspunten maatwerk en eigenaarschap van de starter. Gericht op ontwikkeling van: ○ pedagogisch-didactisch handelen; vakdidactische en vakinhoudelijke competenties ○ professionele identiteit ○ lerende en onderzoekende houding Met het volgende aanbod: • Starten als mentor • Op een prettige manier orde houden • Systemisch-wijs; en blik op compleetheid in de klas; • Coachende grondhouding • Gericht groeien voor de klas. Onderwijsregio ORBO • meerdere trajecten via NXT • expertisecentrum nt2 • programma-aanpak SB2VB • traject curriculair leiderschap van TU/e Binnen alle onderwijsregio's bieden inductiecoördinatoren startersbegeleiding in de eigen context met (beeld)coaching en lesbezoeken. <u>SPECIALIST CURRICULUMONTWIKKELING</u> HAN Academie Educatie • Master MOVEEL • Formatief handelen en evalueren • Thematisch werken • Expert didactiek • Post-HBO Coördinator onderzoekend en ontwerpend leren • Teamgericht curriculum ontwerpen Radboud Docenten Academie • Traject curriculumontwikkeling voortgezet onderwijs Quadraam in Onderwijsregio Arnhem-Betuwe • Leidinggeven aan curriculumontwikkeling Verder is er bij de scholen/besturen in de	

	onderwijsregio's de afgelopen jaren geen professionalisering aangeboden specifiek gericht op Specialist Curriculumontwikkeling. Uiteraard is er wel meer generiek aanbod dat ook voor een curriculumspecialist van belang is, zoals • Ontwikkeling van leerlijnen • Onderwijsvernieuwing • Formatief handelen; toetsing • Implementatie van nieuwe examenprogramma's • Basisvaardigheden • Burgerschap • Praktijkgericht onderwijs • Vakoverstijgend samenwerken • Doorlopende leerlijnen • Aansluiting op arbeidsmarkt en vervolgonderwijs	
mbo	<u>VAN START- NAAR VAKBEKWAAM</u> HAN Academie Educatie <i>Aanbod dat geschikt is voor starters (maar niet uitsluitend)</i> • Didactisch coachen • Bevorderen zelfregulatie • Formatief handelen en evalueren • Thematisch werken • AI in het onderwijs • Lesgeven aan NT2-leerlingen • Workshops lezen en creatief schrijven • Coachen op kwaliteit • Neurodiversiteit in de klas • Klassenmanagement • Professioneel communiceren • Workshops professionele identiteit. Mbo's • Begeleiding startende leraren, met ○ coaching op de werkplek, ○ themabijeenkomsten, ○ workshops en intervisie. Thema's zijn: klassenmanagement, differentiëren, activerende didactiek, escalatieladder, basis pedagogische didactische vaardigheden.	

	En vanuit ORBO voor vo/mbo • meerdere trajecten via NXT • expertisecentrum nt2 • programma-aanpak SB2VB • traject curriculair leiderschap van TU/e <u>SPECIALIST CURRICULUMONTWIKKELING</u> HAN Academie Educatie • Master MOVEEL • Formatief handelen en evalueren • Thematisch werken • Expert didactiek • Post-HBO Coördinator onderzoekend en ontwerpend leren • Teamgericht curriculum ontwerpen Vanuit de mbo's Geen specifiek aanbod m.b.t. Specialist Curriculumontwikkeling.	

- B. Onderbouw per sector (indien toepasbaar, anders n.v.t. invullen) in hoeverre het bestaande professionaliseringsaanbod aansluit op de vraagarticulatie zoals hierboven beschreven.

po	We hebben hierbij specifiek gekeken naar de vorm en de twee ontwikkelpaden. Van start- naar vakbekwaam Qua vorm zien we dat we nog beter kunnen aansluiten bij de behoefte om te professionaliseren in teams of PLG's, teamgericht en nabij de actuele werkcontext. Inhoudelijk zien we dat er voor het ontwikkelpad Van start- naar vakbekwaam best veel activiteiten gericht zijn op inductie. Veel van deze activiteiten maken onderdeel uit van Opleiden in de School. Deze activiteiten richten zich met name op de eerste fase van een startende leraar. Het gaat vaak om leren omgaan met klassenmanagement. Wat veelal ontbreekt is een samenhangende en integrale aanpak waarbij de startende leraar doorgroeit naar een vakbekwame leraar. Niet vanuit fouten of tekorten, maar vanuit een doorgroeiperspectief en talentontwikkeling. De groei naar een vakbekwame leraar vereist dat de startende leraar zich alle leeruitkomsten van een vakbekwame leraar eigen kan maken en aan kan tonen. Dit vereist weer een professionaliseringstraject dat de leeruitkomsten vanuit een authentieke beroepscontext aanbiedt. Het huidige aanbod doet dat niet systematisch en is veelal zeer gefragmenteerd. Er wordt gevraagd om een aanpak waarbij zoveel mogelijk on-the-job in authentieke beroepssituaties en in leergemeenschappen en/of teams gezamenlijk geleerd wordt. Een dergelijk postinitieel aanbod van professionalisering in de sector is nog niet voldoende beschikbaar.

	Specialist Curriculumontwikkeling Met betrekking tot Specialist Curriculumontwikkeling zien we een duidelijke gap m.b.t. ons aanbod in relatie tot de vraag. In verband met de nieuwe doelen voor het funderend onderwijs is er in de komende 10 jaar veel behoefte aan deskundigheid op het gebied van curriculumontwikkeling. Zeker als het gaat om de basisvaardigheden (digitale geletterdheid, burgerschap, taal en rekenen). Maar ook om de brede ontwikkeling van het kind systematisch te kunnen borgen. Het gaat daarbij om individuele deskundigheid (om leiding te geven aan curriculumontwikkeling) en teamdeskundigheid. In de lerarenopleidingen is er wel aandacht voor het gebied van curriculumontwikkeling, maar startende leraren zijn hierin logischerwijs nog geen expert. Het ontbreekt aan een brede deskundigheid binnen teams op het gebied van de curriculumontwikkeling. Dit is jammer, omdat deskundigheid op het gebied van curriculumontwikkeling de leraar ook meer regie geeft op het werk en het leerproces (minder afhankelijk van methodes). Ook het postinitiële aanbod is hierin nog niet toereikend. We willen dat leraren in de school inhoudelijk systematisch een verdieping krijgen waarbij ook juist veel aandacht is voor de implementatie en de toepassing in de teams. Hiertoe hebben we curriculumspecialisten nodig die toegerust zijn om collega's en de schoolorganisatie te kunnen begeleiden. Dat is een belangrijke reden om leerarrangementen ten aanzien van het tweede ontwikkelpad te co-creëren.
vo	De bevinding vanuit het vo sluit aan bij de beschrijving bij het PO. Ook hier is behoefte aan meer teamgerichte, werkpleknabije professionalisering dan we tot nu toe aanbieden. Van start- naar vakbekwaam We zien in het vo gerichte aandacht voor de startende leraar. Grotendeels geïnitieerd vanuit de partnerschappen SO&P en met gericht aanbod vanuit de opleidingsinstituten. Uit de analyse van vraag en aanbod zien we wel dat we m.b.t. het ontwikkelpad Van start- naar vakbekwaam een samenhangend aanbod missen. Het gaat nu om losse cursussen of activiteiten. De behoefte is aan meer structuur en diepgang, passend bij de fase en diversiteit van de starter en de nieuwe inbreng die starters de organisatie binnen brengen. Vanuit waarderend perspectief. De leeruitkomsten zoals geformuleerd bij het ontwikkelpad zullen helpend zijn voor de verdere ontwikkeling. Een specifieke groep startende leraren is de beginnende leraren die als enige of in een kleine vakgroep in het betreffende vak op school werkzaam zijn en dus weinig vakinhoudelijke sparringpartners hebben, zoals de beginnende kunstvakdocenten en gymdocenten. We willen een gericht aanbod voor hen ontwikkelen als onderdeel van het lab. Specialist Curriculumontwikkeling Bij de verschillende partners is aanbod dat aansluit bij het ontwikkelpad Specialist Curriculumontwikkeling. Op de HAN wordt aan dit thema gewerkt binnen het associate-lectoraat De Leraar als Ontwerper en is ervaring met het begeleiden van maatwerktrajecten gericht op teamgericht curriculum ontwerpen op scholen (uiteeraard ook voor vraagstukken in po en mbo). De Radboud Universiteit heeft reeds leerarrangementen voor curriculumontwikkeling po en vo. Ook binnen de huisacademies is er bestaand aanbod dat aansluit bij de leeruitkomsten uit het ontwikkelpad Specialist Curriculumontwikkeling, maar tot nog toe is dat niet expliciet in relatie daarmee ingezet. We gaan kijken hoe we hier structuur in kunnen aanbrengen om te komen tot een duurzaam aanbod in lijn met het ontwikkelpad en het kwaliteitskader NAPL.

	Uit onderzoek blijkt bovendien dat de aandacht die lerarenopleidingen schenken aan ontwerpen/curriculumontwikkeling fragmentarisch is (Nieveen e.a., 2017, De Kievit, e.a., 2010, Folmer & Grol, 2023). Opleidingen verschillen in de mate waarin hier aandacht voor is, waarbij een expliciete leerlijn niet altijd aanwezig is. Het is dus niet zozeer dat we een tekort aan aanbod hebben, maar wel dat de doorgaande lijn ontbreekt en er mogelijk nieuwe aandachtspunten kunnen worden toegevoegd. De aard van deze vragen verschilt niet alleen tussen scholen, maar ook tussen vaksecties en ontwikkelteams binnen scholen. Al met al betekent dit dat de labs allereerst een taak hebben in het dieper doorgronden van het huidige aanbod, in relatie tot de geformuleerde leeruitkomsten. Om daar vervolgens samenhang in aan te brengen en een beter zicht te krijgen op hiaten. Daarna zal huidig en nieuw ontwikkeld aanbod in leerarrangementen worden samengebracht.
mbo	De Gelderse mbo's werken al geruime tijd samen in de Gelderse Professionaliseringsagenda (GPA). De GPA heeft vooralsnog twee projectlijnen: Leren en lesgeven met ICT en Beroepsgerichte didactiek. In designteamen werken docenten, docentenopleiders en onderzoekers samen aan een gezamenlijk en urgent praktijkgericht vraagstuk en ontwikkelen zij toekomstgerichte skills. Docenten brengen een concreet ontwerp-vraagstuk uit hun eigen praktijk in. Vanuit dit ontwerp-vraagstuk worden leerarrangementen uitgewerkt, uitgevoerd en onderzocht. Dit levert onder andere bruikbare, contextgebonden producten en direct toepasbare kennis op. Opgedane kennis en ontwikkelde producten worden gedeeld via leer- en deelsessies samen met de andere betrokken Gelderse mbo's en de HAN (Geldersmbo.nl). De werkwijze van co-creatielabs is derhalve reeds bekend en in uitvoering. Toch zien we hier ook behoefte aan de ontwikkeling van aanvullende leerarrangementen. Naast de mbo's die in de GPA participeren, zijn in ons consortium als onderdeel van ORBO ook mbo's opgenomen die geen deelname hebben aan de GPA. Ook bij deze mbo's is er divers professionaliseringsaanbod en is de werkwijze met PLG's geïntroduceerd, maar zien we een aanvullende behoefte voor passende professionalisering. Van start- naar vakbekwaam Voor het ontwikkelpad Van start- naar vakbekwaam zien we overeenkomstig bij po en vo de behoefte aan meer samenhang en een doorlopende lijn, maar dan in relatie tot mbo-specifieke context en met oog voor starters met kortdurende contracten. Specialist Curriculumontwikkeling Ook het ontwikkelpad 'Specialist Curriculumontwikkeling' is relevant voor het mbo. Dit geldt met name omdat leraren die via een PDG bevoegd zijn, vaak wel uitgebreide vakervaring hebben, maar minder bekend zijn met curricula. Daarbij zijn ook in het mbo curriculumwijzigingen. Dit vraagt dus om een goede curriculumspecialist uit en voor het mbo, waarvoor adequate professionalisering nu nog ontbreekt. Bij de GPA is aangegeven dat, vanuit het thema Beroepsgerichte didactiek, de behoefte én de mogelijkheid wordt gezien om de opbrengsten uit deze themalijn duurzaam om te zetten naar relevante leerarrangementen.

- C. Specificeer de bovenstaande aanbodanalyse naar de ontwikkelpaden per sector (zie bijlage 2 van de subsidieregeling) die ieder jaar in januari gepubliceerd worden:

Ontwikkelpad	Bestaande aanbod
1. Ontwikkelpad 1 po	- Bestuurseigen trajecten voor starters, met name gericht op enculturatie
2. Ontwikkelpad 2 po	- Losse trainingen die geschikt zijn voor curriculumspecialist maar daar niet expliciet toe opleiden. - Trainingen voor leraren m.b.t. het curriculum gericht op eigen klas en vaardigheid. - Masters Opleiden voor Eigentijds Leren (MOVEEL, HAN), Curriculumontwikkeling voor Primair Onderwijs (RU).
3. Ontwikkelpad 1 vo	- Veel aandacht voor inductie vanuit Samen Opleiden, met name voor het eerste startersjaar. - De eerste stappen naar een doorgaande lijn op bestuursniveau.
4. Ontwikkelpad 2 vo	- Losse trainingen die geschikt zijn voor curriculumspecialisten, maar daar niet expliciet toe opleiden. - Master Opleiden voor Eigentijds Leren
5. Ontwikkelpad 1 mbo	- Veel aandacht voor inductie vanuit Samen Opleiden, met name voor het eerste startersjaar.
6. Ontwikkelpad 2 mbo	- Master Opleiden voor Eigentijds Leren

- D. Gebruik bijlage 2 om het nog ontbrekende aanbod per ontwikkelpad hieronder in te vullen:

Ontwikkelpad	Ontbrekende aanbod
1. Ontwikkelpad 1 po	- Aanbod in teamleren/PLG's gericht op een doorgaande lijn Van start-naar vakbekwaam
2. Ontwikkelpad 2 po	- Meer samenhangend aanbod op het ontwikkelen van meer individuele en teamgerichte curriculumspecialisme.
3. Ontwikkelpad 1 vo	- Aanbod in teamleren/PLG's gericht op een doorgaande lijn van opleiden via Van start- naar vakbekwaam; - Aanbod voor de periode ná de directe start, gericht op verdiepende kennis ten aanzien van differentiatie, omgaan met complex leerlinggedrag, mentoraat, burgerschap (verweven in reguliere lessen) en toetsing. - Aanbod gedifferentieerd naar verschillende soorten starters vanuit een waarderend perspectief met specifieke aandacht voor de innoverende kracht van startende collega's.
4. Ontwikkelpad 2 vo	- Aanbod dat expert-leraren toerust met kennis en kunde van de inhoud en de veranderkundige opdracht van de curriculumspecialist.
5. Ontwikkelpad 1 mbo	- Een doorgaande lijn van leerarrangementen die uitwisselbaar zijn tussen scholen, om ook starters met kortdurende contracten duurzaam te kunnen toerusten. - Aanbod gedifferentieerd naar verschillende soorten starters vanuit een waarderend perspectief. Met name relevant voor leraren met een PDG.
6. Ontwikkelpad 2 mbo	- Aanbod dat expert-leraren toerust met kennis en kunde op mbo-specifieke inhoud met daarbij de begeleidende en veranderkundige opdracht van de curriculumspecialist, met oog voor de diversiteit aan docenten en onderwijseenheden.

Let op: de ontwikkelpaden worden uitgebreid tijdens de looptijd, gebruik de meest actuele versie.

3. Ambitie

Op basis van de vraagarticulatie en aanbodanalyse wordt duidelijk wat de ambities van het educatief consortium zijn.

- A. Wat is naar aanleiding van de hierboven beschreven vraagarticulatie en aanbodanalyse de gezamenlijk ambitie van het educatief consortium?

De ambitie van het educatief consortium voor de co-creatielabs start vanuit een gezamenlijke visie op leren. Onze visie op professionalisering formuleren we op basis van verschillende documenten die er reeds zijn met en tussen consortiumpartners. We beschouwen leren als een **doorlopend, sociaal, praktijkgericht en praktijkgebonden proces** waarin **samenwerking, dialoog** en **co-creatie** centraal staan. Leren wordt gezien als het gezamenlijk ontwikkelen van een **sterke professionele identiteit**, waarbij onderwijsprofessionals optreden als **reflectieve** en **onderzoekende** professionals die bijdragen aan zowel de persoonlijke ontwikkeling als die van het onderwijs. Deze focus op professionele identiteitsontwikkeling en het samen professionaliseren, waarin scholen en opleidingen gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen, is een drijfveer voor alle consortiumpartners.

Ons uitgangspunt is dat iedere leraar een professional is en dat doorgaande professionalisering daarmee onderdeel is van het beroep. Niet alleen om de leraar beter toe te rusten, te positioneren en te behouden, maar nadrukkelijk ook met de focus op goed onderwijs voor al onze leerlingen waarvoor we een kwalitatief goed lerarenteam in een lerende, faciliterende organisatie als voorwaarde zien. Met de te ontwikkelen leerarrangementen en door onderzoek te verkennen werkzame principes van het co-creatielab, beogen we hier voor de lange termijn een bijdrage aan te leveren. De samenwerking tussen lerarenopleidingen en scholen met betrekking tot de professionalisering van leraren en andere onderwijsprofessionals willen we tijdens de subsidieperiode nader verkennen en vervolgens voor de lange termijn bestendigen.

Inhoudelijk richten we ons op het versterken en ontwikkelen van professionaliseringsaanbod ten aanzien van de ontwikkelpaden Van start- naar vakbekwaam (pad 1) en Specialist Curriculumontwikkeling (pad 2). Belangrijk hierbij is dat er richting wordt gegeven aan het ontwikkelproces van de leraren door kennisdeling (theoretisch en praktisch), praktijkgerichte opdrachten, peerfeedback en onderzoekend handelen in de eigen schoolpraktijk; met aandacht voor digitale ontwikkelingen (AI), ontwikkeling professionele identiteit en (nieuwe) vormen van toetsing. Nadrukkelijk zetten we in op teamleren en lerende gemeenschappen.

We willen leerarrangementen ontwikkelen die actueel, relevant en flexibel zijn. Flexibel heeft hierin een dubbele betekenis. Het betekent dat het leerarrangement door de aanbieders aanpasbaar is aan diverse contexten (organisatie, schoolvisie, vraagstukken) én dat het professionele ruimte geeft aan de lerende voor de eigen leerervaringen.

De leerarrangementen staan niet op zichzelf. Ze zijn verbonden aan de authentieke situatie in de klas, de school en de samenleving. Samen met andere professionaliseringsmogelijkheden creëren we een context waarin de leraar werkelijk onderwijsprofessional kan zijn en blijven. En waarin diegene wordt uitgenodigd tot lerend en onderzoekend handelen, ten aanzien van de

eigen klas en in relatie tot collega's en andere betrokkenen.

Onderzoekend handelen zien we als een belangrijke vaardigheid voor iedere onderwijsprofessional en ondersteunend aan het gehele ontwikkelproces. Monitoring en Onderzoek wordt derhalve vormgegeven vanuit het principe van participatief onderzoek waarbij lab-leden door een klein onderzoeksteam worden toegerust en ondersteund voor de gezamenlijke onderzoeksopdracht (zie activiteitenplan).

We ambiëren leerarrangementen in de lijn Van start- naar vakbekwaam te ontwikkelen die op termijn zullen zijn gevolgd door nagenoeg alle starters. Hiertoe leggen we ook een verbinding met de beoogde 6e lijn waarvan gezegd is dat deze gericht is op de begeleiding en opleiding van (startende) collega's.

Met onze leerarrangementen voor Specialist Curriculumontwikkeling willen we in ieder bestuur minstens één leraar toerusten om deze rol te kunnen (gaan/blijven) vervullen.

- B. Beschrijf hoe het co-creatielab bijdraagt aan het verwezenlijken van de ambitie van het educatief consortium voor de komende jaren:

Opstart

Zoals in de samenwerkingsovereenkomst is beschreven, organiseren we 3 x 2 sectorspecifieke labs (po, vo, mbo, voor beide ontwikkelpaden). Ieder lab heeft een labregisseur. De labregisseurs vormen samen met een programmaregisseur en een onderzoeksregisseur het regieteam. In dit team wordt afgestemd en uitgewisseld om van elkaar te leren en overstijgende uitdagingen en inzichten op te kunnen pakken.

De startopdracht voor het regieteam is om te komen tot ontwerpprincipes die kunnen worden gebruikt om bestaand aanbod van partners te toetsen en nieuwe leerarrangementen te realiseren. De aanbodanalyse, de vraagarticulatie, de leeruitkomsten uit de ontwikkelpaden en het kwaliteitskader zullen samen richting geven aan deze ontwerpprincipes van de binnen de labs te realiseren leerarrangementen. Mocht blijken dat bepaalde benodigde expertise niet bij de consortiumpartners beschikbaar is, dan zullen we hiernaar op zoek gaan bij private partners in de regio.

Vervolgens zullen de labs starten met lab-leden uit de scholen en lerarenopleidingen. Om hun opdracht goed te kunnen vervullen, worden zij eerst toegerust voor het werken in co-creatie en maken ze verdiepend kennis met de ontwikkelpaden en het kwaliteitskader van NAPL. Ook worden de in het regieteam ontwikkelde ontwerpcriteria besproken en waar nodig aangepast. Deze manier van cyclisch en gezamenlijk ontwerpen is de kern van onze samenwerking.

De eerste opdracht voor de labs betreft een verdere analyse van vraag en aanbod. Door de vraag te specificeren en het aanbod langs de leeruitkomsten van de ontwikkelpaden te leggen, komen de labs tot een inhoudelijke focus voor de te ontwerpen leerarrangementen. Vervolgens worden in de labs leerarrangementen ontwikkeld voor het ontwikkelpad Van start- naar vakbekwaam c.q. Specialist Curriculumontwikkeling.

Ontwikkeling leerarrangementen Van start- naar vakbekwaam

In labs ontwikkelen onderwijsprofessionals leerarrangementen voor leraren po, vo en mbo die direct aansluiten bij de behoefte van de starter, de actuele werkpraktijk en bijdragen aan de groei richting vakbekwaamheid. We gaan daarbij uit van de geformuleerde beroepspraktijken. Met de verdiepende analyse van vraag en aanbod in relatie tot de leeruitkomsten in het ontwikkelpad, bepalen we bij welke beroepspraktijk(en) de hoogste urgentie ligt.

Door ons te richten op de verschillende levels in de beroepspraktijk zorgen we voor een steviger fundament voor de startende en zich ontwikkelende leraar. Uit de praktijk blijkt dat leraren soms een richtinggevend kompas missen: welke stappen moet ik zetten om mij uiteindelijk tot een vakbekwaam docent te ontwikkelen? Wat definieert iemand als “verder dan startbekwaam, maar nog niet vakbekwaam” en wat zijn dan vervolgstappen? Er blijkt behoefte aan doorleefde, beproefde handvatten die verder reiken dan de ervaringen van collega’s. Een richtinggevend kader kan helpen de motivatie en ambitie van (startende) docenten te versterken en daarmee te zorgen voor behoud van onderwijzend personeel. Daarnaast draagt het koppelen van leerarrangementen aan de geformuleerde beroepspraktijk bij aan een gedeelde, gezamenlijke blik: wat moet een docent expliciet doen en kunnen om een stap verder te komen in zijn of haar ontwikkeling? Het maakt inzichtelijk waar ondersteuning gezocht kan worden en wat de leraar nu (nog) niet doet en mogelijk in een later stadium wel. Daarmee ontstaat onderwijskwaliteit de subjectieve waarneming van het individu.

Onze ambitie is het ontwikkelen van praktijkgerichte en samenhangende leerarrangementen die fungeren als een doorlopende ontwikkellijn vanuit opleiding naar beroep, waarin startbekwame leraren via collectief leren en gerichte begeleiding uitgroeien tot vakbekwame professionals. In algemene zin willen we leraren begeleiden in een professionele groeilijn: we ondersteunen de startbekwame leraar door eerst hun basisvaardigheden in klassenmanagement, vakdidactiek en pedagogiek verder te versterken. Vervolgens willen we hen ondersteunen in hun ontwikkeling tot vakbekwame professionals die effectief kunnen differentiëren, sterk handelen in complexe of diverse onderwijssituaties en hun onderwijs doelgericht versterken door middel van datagebruik en digitale didactiek. Deze groeilijn geeft een onderbouwing voor de inhoud van de leerarrangementen (Siebers & Feher, 2026).

In het vo is in de afgelopen jaren vanuit Samen Opleiden en de Regionale Aanpak Personeelstekorten (RAP) al veel samengewerkt aan zgn. inductietrajecten. We hebben daarbij gezien dat het eerste jaar van het inductietraject wel stevig staat en dat er vooral behoefte is om leerarrangementen te ontwikkelen voor het vervolg van het inductietraject, passend bij de fase van de starter. Tegelijkertijd wordt er al veel aangeboden, maar ontbreekt hierin samenhang. Op basis van de huidige vraagarticulatie in het vo zouden bestaande en nieuwe leerarrangementen inhoudelijk aandacht moeten besteden aan thema’s zoals differentiatie, omgaan met complex leerlinggedrag, mentoraat, burgerschap (verweven in reguliere lessen) en toetsing.

Ontwikkeling leerarrangementen Specialist Curriculumontwikkeling

We zullen ook leerarrangementen voor het ontwikkelpad Specialist Curriculumontwikkeling ontwikkelen voor po, vo en mbo. We maken onderscheid tussen de sectoren om in de labs goed aan te kunnen sluiten bij sectorale verschillen en wensen. De context waarin een specialist curriculumontwikkeling werkzaam is verschilt duidelijk per sector evenals de uitdagingen die op de verschillende sectoren afkomen, zo blijkt ook uit de vraagarticulatie van Siebers & Feher (2026).

Vanuit de vraagarticulatie onder de partners (zie ook Punt 1 van het ambitiedocument) zien we de wisselwerking tussen bredere curriculaire vraagstukken waar de scholen voor staan (zoals de nieuwe kerndoelen/eindtermen en de integratie van basisvaardigheden) en de wensen die hierdoor ontstaan op het gebied van het opleiden van specialisten in curriculumontwikkeling. Gezien de veranderingen in eindtermen voor het gehele onderwijs, is met name het veranderkundige aspect van het ontwikkelpad Specialist Curriculumontwikkeling een belangrijke aanvulling op bestaande professionalisering.

Hoewel het buiten de scope van dit project valt, voorzien wij dat vraagstukken rondom het professionaliseren en positioneren van specialisten curriculumontwikkeling ook kunnen leiden tot professionaliseringsbehoeftes van schoolleiders en schoolbesturen. De co-creatielabs kunnen op die wijze ook een vliegwiel vormen voor andere initiatieven op het gebied van professionalisering rondom curriculaire vraagstukken.

4. Verduurzaming

Geef tot slot een beschrijving hoe de activiteiten en resultaten na afronding van de subsidieperiode voortgezet en verduurzaamd worden.

We zetten sterk in op het duurzaam voortzetten van zowel de inhoudelijke opbrengsten als de gezamenlijke werkwijze die in het co-creatielab is opgebouwd. De ontwikkelde leerarrangementen worden aangeboden via besturen, huisacademies en opleidingsinstituten, zodat leraren blijvend toegang hebben tot hoogwaardige professionalisering, passend bij eigen behoefte en context. Daarnaast worden de opbrengsten van de co-creatielabs landelijk gedeeld via het platform, waardoor kennis en ervaringen breed beschikbaar blijven en ook door andere regio's benut kunnen worden. De in co-creatie ontwikkelde leerarrangementen worden blijvend gespiegeld aan de geldende kwaliteitseisen en waar nodig doorontwikkeld, zodat actualiteit en relevantie geborgd blijven.

Professionalisering volgens de ontwikkelpaden wordt onderdeel van de strategische koers van de consortiumpartners en waar passend opgenomen in de schoolplannen van de aangesloten scholen. Leidinggevend en personeelsleden worden bewust gemaakt van de ontwikkelde leerarrangementen en er wordt een actieve dialoog gezocht tussen de ambitie van de school op dit gebied, en de ambitie van de personeelsleden voor hun persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Een lerende aanpak vormt het fundament voor verduurzaming. Deze aanpak kenmerkt zich door feedbackcycli en een diversiteit aan onderwijsprofessionals. Ook benchmarken we met andere educatieve consortia en houden we de landelijke ontwikkelingen goed in de gaten. Door een goede, doorgaande vraagarticulatie en het actief betrekken van stakeholders bij het ontwerp, ontstaat een continu proces van leren, bijsturen en verbeteren.

Kennisdeling vormt een essentieel onderdeel van de verduurzamingsstrategie. Naast het publiceren van de leerarrangementen zetten we in op actieve verspreiding van kennis binnen het eigen educatief consortium én daarbuiten. Door het organiseren van bijeenkomsten, het delen van materialen en het faciliteren van intervisie en uitwisseling, wordt de opgebouwde expertise breed verankerd.

Door deze combinatie van voortdurende evaluatie, regionale samenwerking, kennisdeling en structurele inbedding ontstaat een duurzame professionaliseringsaanpak waarmee we ook na afloop van de subsidieperiode kunnen zorgen voor adequate, relevante en contextgerichte professionaliseringsmogelijkheden voor teams van leraren en andere